

SKY 213 SAĞLIK KURUMLARINDA MALİYET MUHASEBESİ

ÖĞR. GÖR. PINAR DOĞANAY PAYZİNER

MALİYET MUHASEBESİ VE KAYIT DÜZENİ

3. HAFTA DERS İÇERİĞİ

- İşletme Giderlerinin Sınıflandırılması
- Tekdüzen Hesap Planında Maliyet Ana Hesapları

İŞLETME GİDERLERİNİN SINIFLANDIRILMASI

İşletme Giderlerinin Sınıflandırılması

I. Fonksiyon Esasına Göre Sınıflandırma

1. Stok Maliyet Giderleri
2. Dönem Giderleri
3. Zarara Dönüşen Giderler

II. Çeşit Esasına Göre Sınıflandırma

1. İlk Madde ve Malzeme Giderleri
2. İşçi Ücret ve Giderleri
3. Memur Ücret ve Giderleri
4. Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
5. Çeşitli Giderler
6. Vergi, Resim ve Harçlar
7. Amortisman ve Tükenme Payları
8. Faiz, Komisyon ve Kur Farkları

4

I. Fonksiyon Esasına Göre Sınıflandırma

Muhasebe sistemi içerisinde işletme giderlerinin sınıflandırılmasında kullanılan esaslardan ilki, giderlerin ait oldukları işletme fonksiyonlarına (işlevlerine) göre bölümlenmesidir.

Örneğin, satın alma fonksiyonu ile ilgili giderler “alış giderleri”, üretim fonksiyonu ile ilgili giderler “üretim giderleri”, pazarlama fonksiyonu ile ilgili giderler “pazarlama giderleri” adını alır.

1. Stok Maliyet Giderleri
2. Dönem Giderleri
3. Zarara Dönüşen Giderler

5

1. Stok Maliyet Giderleri

- Satın alınan ilk madde, malzeme, ilaç, tıbbi sarf malzeme ve ticari mallar ile üretilen mamullerin maliyetini oluşturan giderlerdir.

A. Alış Giderleri:

B. Üretim Giderleri

6

B. Üretim Giderleri

- Hammaddenin, malzemenin üretime alınıp, satışa sunulabilecek mamul/hizmet durumuna gelmesine kadar uzanan süreçte yapılan tüm giderleri kapsar.
  - a)Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri
  - b)Direkt İşçilik Giderleri
  - c)Genel Üretim Giderleri

7

2. Dönem Giderleri

- İşletmenin alış ve üretim dışı fonksiyonlarıyla ilgili olan giderlerdir.
- Üretim ile ilgili olmadıklarından mamul maliyetine yüklenmezler. Doğrudan gelir tablosuna yansıtılırlar.
- Fonksiyon esasına göre dönem giderleri aşağıdaki gibidir:
  - A. Araştırma ve Geliştirme Giderleri
  - B.Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri
  - C.Genel Yönetim Giderleri
  - D.Finansman Giderleri

8

3. Zarara DönüŖen Giderler

- Kendilerinden beklenen yarar sağlanamayan veya sağlanamayacağı anlaŖılan giderlerdir.
- Hangi hesapta kayıtlı olursa olsun, zarara dönüŖtüđü zaman o hesaptan çıkartılıp gelir tablosunda 68 nolu grupta yer alan “Olađan DıŖı Gider ve Zararlar” bölümünde gösterilirler.

A. Çalışmayan Kısım Giderleri (680)

B.Önceki Dönem Gider ve Zararları (681)

C.Arızı SatıŖ Zararları (689)

D.Diđer Zararlar (689)

9

II. ÇeŖit Esasına Göre Sınıflandırma

- Giderlerin kaynaklarına ya da ortaya çıkıŖ şekillerine göre bölümlenmesini esas alır.

10

II. Çeşit Esasına Göre Sınıflandırma

- Çeşit esasına göre başlıca gider grupları şunlardır:
  - A. İlk Madde ve Malzeme Giderleri:
  - B. İşçi Ücret ve Giderleri:
  - C. Memur Ücret ve Giderleri:
  - D. Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler:
  - E. Çeşitli Giderler:
  - F. Vergi, Resim ve Harçlar:
  - G. Amortismanlar ve Tükenme Payları:
  - H. Faiz, Komisyon ve Kur Farkları:

11

TEKDÜZEN HESAP PLANINDA
MALİYET ANA HESAPLARI

TEKDÜZEN MALİYET MUHASEBESİ SİSTEMİ VE MALİYET HESAPLARI

- Maliyet hesapları, tekdüzen hesap çerçevesinin 7. grubunda yer almaktadır.
- 7/A ve 7/B şeklinde iki seçeneğe sahiptir.
- 7/A seçeneğinde maliyetler, fonksiyon esasına göre izlenmektedir.
- 7/B seçeneğinde maliyetler, gider çeşitleri esasına göre izlenmektedir.

13

TEKDÜZEN HESAP PLANINDA MALİYET ANA HESAPLARI

Tekdüzen Hesap Planında 7/A Seçeneğine Göre Maliyet Hesap Grupları

71. Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri
72. Direkt İşçilik Giderleri
73. Genel Üretim Giderleri
74. Hizmet Üretim Maliyeti
75. Araştırma ve Geliştirme Giderleri
76. Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri
77. Genel Yönetim Giderleri
78. Finansman Giderleri

14

TEKDÜZEN HESAP PLANINDA MALİYET ANA HESAPLARI

Tekdüzen Hesap Planında 7/B Seçeneğine Göre Maliyet Ana Hesapları

- 790 – İlk Madde ve Malzeme Giderleri
- 791 – İşçi Ücret ve Giderleri
- 792 – Memur Ücret ve Giderleri
- 793 – Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
- 794 – Çeşitli Giderler
- 795 – Vergi, Resim ve Harçlar
- 796 – Amortismanlar ve Tükenme Payları
- 797 – Finansman Giderleri
- 798 – Gider Çeşitleri Yansıtma Hesabı
- 799 – Üretim Maliyet Hesabı

15

Tekdüzen Hesap Planında 7/A Seçeneğine Göre Ana Hesap Grupları

- 7/A seçeneği fonksiyon esası benimsenmiştir.
- Bu seçenekte çeşit esasına gören sınıflandırma yardımcı hesaplar düzeyinde yapılır.
- 71-78 arası hesap grupları bu seçenek için ayrılmıştır.
- Ana hesaplar üç gruptan oluşur.
  - a. Gider Hesapları (7X0 kodlu hesaplar)
  - b. Yansıtma Hesapları (7X1 kodlu hesaplar)
  - c. Fark Hesapları (7X2, 7X3, 7X4 kodlu hesaplar)

16

Tekdüzen Hesap Planında 7/A Seçeneğine Göre Ana Hesap Grupları

- a. Gider Hesapları
- b. Yansıtma Hesapları
- c. Fark Hesapları

17

Tekdüzen Hesap Planında 7/A Seçeneğine Göre Maliyet Hesapları

71. DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ

- 710– Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri
- 711– Direkt İlk Madde ve Malzeme Yansıtma
- 712– Direkt İlk Madde ve Malzeme Fiyat Farkları
- 713– Direkt İlk Madde ve Malzeme Miktar Farkları

72. DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ

- 720– Direkt İşçilik Giderleri
- 721– Direkt İşçilik Yansıtma
- 722– Direkt İşçilik Ücret Farkları
- 723– Direkt İşçilik Süre (Zaman) Farkları

73. GENEL ÜRETİM GİDERLERİ

- 730– Genel Üretim Giderleri
- 731– Genel Üretim Giderleri Yansıtma
- 732– Genel Üretim Giderleri Bütçe Farkları
- 733– Genel Üretim Giderleri Verimlilik Farkları
- 734– Genel Üretim Giderleri Kapasite Farkları

75. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ

- 750– Araştırma ve Geliştirme Giderleri
- 751– Araştırma ve Geliştirme Giderleri Yansıtma
- 752– Araştırma ve Geliştirme Gider Farkları

76. PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ

- 760– Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri
- 761– Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri Yansıtma
- 762– Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri Farkları

77. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

- 770– Genel Yönetim Giderleri
- 771– Genel Yönetim Giderleri Yansıtma
- 772– Genel Yönetim Giderleri Farkları

78. FİNANSMAN GİDERLERİ

- 780– Finansman Giderleri
- 781– Finansman Giderleri Yansıtma
- 782– Finansman Giderleri Farkları

18

